Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CII. No. 184. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 28, 1995. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 28-го ВЕРЕСНЯ 1995 р. Ч. 184. РІК CII.

УКРАЇНА ОБОРОНЯЄ СВОЮ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ У РАМКАХ СНД

Київ (УНІАР). — Українському Урядові буде важко погодитись з концепцією інтеґрації СНД, що базується а „указах керівника однієї з го держав" — так 26-го вересня прокоментував заяву російського президента Боріса Єльцина про те, що СНД мало б стати єдиним політичним і військовим бльоком, коли НАТО буде поширено у східному напрямку, колишній перший заступник міністра закордонних справ України Борис Тарасюк.

Відразу після оприлюднення заяви Б. Єльцина міністер закордонних справ України Геннадій Удовенко сказав, що його країна не має наміру приєднуватись до жодного з бльоків.

Україна рішуче обороняє свою незалежність у межах СНД. В той час, як Росія, Білорусь та Казахстан взяли курс на об'єднання СНД — вони вже створили митний союз, скасували прикордонну контролю і працюють над створенням системи колективної безпеки — Україна тримається осторонь цих заходів.

Відбулася нарада в Комісії ВР з питань основних галузей

Київ (УНІАР). — Тут у середу, 20-го вересня, в Комісії з питань основних галузей та соціяльно-економічного розвитку регіонів проходила нарада працівників міністерства машинобудування військово-промислового комплексу і конверсії. В нараді взяли участь асистент Президента України з питань промислової політики Володимир Рижов, перший заступник міністра економіки Фелікс Павленко та інші. На нараді виступив міністер машинобудування військово-промислового комплексу і конверсії Валерій Малєв, який схарактеризував стан цієї галузі на даний час. „На жаль, — сказав В. Малєв, — 80 відсотків усіх підприємств машинобудування — загальногромадських, 20 відсотків військово-промислового комплексу знаходиться під ударами економічних умов: поперше — податковий гніт, подруге — дорожнеча сировинних і енергетичних ресурсів".

В. Малєв повідомив, що того самого дня на Президії Кабінету Міністрів України, яка проходила під головуванням прем'єра Є. Марчука, заслухано питання про виконання ашгабадських угод щодо розвитку кооперації і взаємодостав промислових підприємств. На Президії КМ йшлося про те, що в промисловій кооперації між державами СНД спостерігається суттєве завмирання відносин. Пріоритетними галузями економіки, які можуть „витягнути" всю промисловість, міністер назвав авіяційну промисловість, кораблебудування, автомобільну промисловість і сільсько-господарське машинобудування.

Виступив також голова Комісії з питань основних галузей Валерій Череп. Він сказав, що мета наради — побачити сьогочасні проблеми підприємств машинобудування. „Ми повинні знати, сказав В. Череп, де повинна працювати законодавча, де виконавча гілка влади". В. Череп повідомив, що комісія готує на розгляд 4-ої сесії концепцію розвитку гірничо-металюргійного промислового комплексу до 2010 року.

На нараді також виступив директор смілянського машинобудівельного заводу Анатолій Шпак.

ПОЧАЛАСЯ ДИСКУСІЯ НА СЕСІЇ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ ООН

Ню Йорк. — У понеділок, 25-го вересня, на 50-ій, ювілейній, сесії Генеральної асамблеї ООН розпочато загальнополітичну дискусію.

Протягом цього першого дня до учасників високого форуму, на якому присутні делеґації 185 держав, виступили керівники 14 країн, в тому числі державний секретар ЗСА Воррен Кристофер.

Голова сесії Дійогу Фрейташ ду Амарал, проголосивши дискусію відкритою, надав перше слово міністрові закордонних справ Бразилії Люїсові Феліппе Лямпреї.

Це вжа стало традицією, що загальнополітичну дискусію на сесії асамблеї відкриває Бразилія, яка дістала цю честь за давню сміливість. У розпал холодної війни, коли дві протилежні бльоки ні в чому не поступалися один одному, жодна з країн не відважувалася почати дискусію і заініціювати конструктивний дух розмови. Кажуть, що деякі делеґації навіть мали по два варіянти виступів — на всякий випадок. В цей напружений момент до трибуни вийшов представник Бразилії і виявив не тільки дипломатичний хист, але й особисту мужність.

На цей раз бразилійський міністер закордонних справ у своїй промові заторкнув нові тенденції у міжнародних взаєминах. Він висловив жаль з приводу того, що деякі країни продовжують збільшувати свою військову потужність і намагаються досягнути стратегічної переваги, а також закликав до збільшення кількости постійних і непостійних членів Ради безпеки ООН.

УКРАЇНУ ПРИЙМАЮТЬ ДО РАДИ ЕВРОПИ

На засіданні Ради Европи у Страсбурзі ухвалено позитивне рішення щодо вступу України до цієї міжнародної організації.

Наступним етапом в інтеґрації України в РЕ є розгляд українського питання 9-го листопада Комітетом міністрів РЕ.

Раду Европи створено з метою захисту прав людини і зміцнення демократичних державних інститутів, вироблення заходів щодо вирішення загальних проблем суспільного життя (окрім військових), сприяння формуванню загальноевропейської культурної спільности з урахуванням неповторности кожної з національних культур.

Основною статутною умовою для приєднання до РЕ є визнання державою — кандидатом принципу верховенства права. Її зобов'язання забезпечити права та основні свободи людини всім особам, які знаходяться під її юрисдикцією, ефективно співпрацювати з іншими державами з метою досягнення цілей РЕ.

Рада Европи заснована 1949 року. Тепер до її складу входять 36 країн, 12 з них — країни Центральної та Східньої Европи (Болгарія, Чеська Республіка, Естонія, Угорщина, Польща, Литва, Румунія, Словаччина, Словенія, Латвія, Албанія та Молдова).

Вступ України до РЕ підтверджуватиме політичну стабільність цієї держави і надаватиме додаткові гарантії потенційним інвесторам.

Обговорюють міграційні процеси

Київ (УНІАР). — Вдосконаленню правної бази европейських держав у питаннях врегулювання міграційних процесів, механізмові боротьби проти нелегальної міграції присвячено міжнародну зустріч фахівців з питань міграції та депортованих народів, яка відкрилася 25-го вересня.

Питання, винесені на обговорення, набрали набули великої ваги і особливости. Нелегальна міграція набула значних маштабів і загрожує Европі зростанням організованої злочинности.

У зустрічі беруть участь представники країн СНД, Европи, представники міждержавних організацій, зокрема ООН, Міжнародної організації з міграцій, Міжнародного комітету Червоного Хреста. Заходи мають сприяти об'єднанню сил щодо фінансової допомоги у створенні державної міграційної служби, яка була б здатною прогнозувати і керувати міграційними процесами.

Основними проблемами для України є повернення на історичну батьківщину депортованих народів, збільшення переїзду з Центральної Азії, Близького Сходу і Африки екологічних втікачів.

В Україні відкрито нове приміщення норвезької амбасади

Київ (УНІАР). — В Україні відкрито нове приміщення амбасади Норвегії. Сама амбасада цієї країни працює в Києві з 1992 року.

На можливості плідної співпраці з Норвегією наголосив заступник голови ВР Олег Дьомін, враховуючи те, що Норвегія є значним експортером продовольчих товарів і риби зокрема. Також для України є цінний досвід Норвегії у галузі гідроенергетики.

Але крім політичного та економічного співробітництва, передбачено і культурні контакти. 27-го вересня у Культурно-Мистецькому Центрі „Український Дім" відбудеться концерт музики північних країн.

Відбулася перша науково-практична конференція молодих юристів

Одеса (УНІАР). — Надати молодим можливість на повну силу зайнятися проблемами розвитку і захисту прав власности, правного врегулювання і інвестиційної діяльности в Україні — так визначив мету науково-практичної конференції „Право власности в Україні в умовах ринкових відносин", що відбулася 22-24-го вересня, голова Організаційного комітету Микола Сірий.

Вирішення проблем власности — це принципова основа розв'язання й усіх інших проблем соціяльного розвитку, наголошувалося під час конференції. Тому їхнє обговорення є вкрай важливим і особливе зацікавлення викликає думка саме молодих.

В конференції взяли участь представники юридичних вузів, арбітражів, Верховного Суду України, Секретаріяту Верховної Ради України, Фонду Державного Майна.

Захід зорганізовано Інститутом держави і права ім. Корецького Національної Академії Наук України, Юридичним інститутом Одеського Державного Університету ім. Мечникова з фінансовою підтримкою Української Правничої Фундації, проєкту „Економічні реформи в Україні" і програми „Верховенство права".

Україна: перспективи економічного розвитку

Ню Йорк (Микола Рябчук). — У неділю, 24 вересня, в Колюмбійському університеті відбулася публічна дискусія на тему "Сучасний бизнесовий клімат в Україні", зорганізована Американською Асоціяцією Українських Професіоналістів та Бизнесменів Ню Йорку й Ню Джерзі, спільно з Інститутом ім. Гаррімана. Головними доповідачами, що започаткували дискусію, були знані американські фахівці з чималим особистим досвідом праці в Україні: керівник відділу приватизації та розвитку підприємництва Світового банку Пол Сіґелбавм, відповідальний працівник Фонду підтримки підприємництва в нових незалежних державах Герольд Шродер та ...едставник компанії "Берсон Марстеллер" ...тер Бейґер, що займається в Україні вив...нням і формуванням громадської думки стосовно приватизації через засоби масової інформації.

У вступному слові виконавчий директор Міжнародної програми технічного сприяння перехідним економікам при Колюмбійському університеті Джозеф Рубін коротко окреслив економічну ситуацію в Україні як глибоко кризову, однак із певними надіями на оздоровлення. З одного боку, сказав він, валовий національний продукт в Україні впав за останні п'ять років більше як наполовину і складає тепер 40 відсотків від рівня 1990 року. Гіперінфляція в 1992-3 роках сягнула кількох тисяч відсотків річно, а нелегальна економіка, за оцінками фахівців, уже ледве чи не зрівнялася з легальною за своїми обсягами. З іншого боку, проте, українському Урядові вдалося нарешті загальмувати стрімкий спад виробництва, знизити інфляцію з 20 відс. у січні до 5 відс. в останні місяці, а головне — зформулювати загалом переконливу програму економічних реформ, здобути довір'я міжнародних організацій і подвоїти таким чином за останній рік інвестиції в українську економіку.

Головною перешкодою на шляху реформування української економіки, на думку Дж. Рубіна, підтриману згодом іншими доповідачами, є брак ефективного законодавства, невміння або й небажання застосовувати ті закони, що вже існують, надзвичайно недосконала податкова система, а найгірше — майже цілковита відсутність ринкових знань і навиків у більшої частини населення. Саме на цій останній проблемі зосередив свою увагу П. Бейґер, означивши мету своєї діяльности в Україні як економічне просвітництво. Українське населення у своїй більшості, сказав він, наставлене до приватизації і, взагалі, до громадських проблем украй нігілістично. Воно не вірить ні Урядові, ні парляментові, ні будь-яким іншим представникам влади. Причиною такого наставлення є, частинно, сімдесятилітній вплив комунізму, але також суттєві помилки, допущені новою українською владою, яка глибоко дискредитувала саму ідею ринкових реформ та приватизації зокрема.

Люди, на яких за Леоніда Кравчука покладалася відповідальність за проведення приватизації, не мали до цього ані відповідного бажання, ані належної компетентности. Номенклятурна "прихватизація" в Україні, а також іще скандальніші афери в Росії, широко насвітлювані перед українським глядачем через московську програму "Останкіно", зформували серед більшости українців образ приватизації як іще одного номенклятурного шахрайства, до якого прості люди не мають і не можуть мати жодного відношення. Люди не вірять у приватизацію, але вони все ще вірять у приватну власність, — і саме на цьому парадоксі вирішив побудувати свою просвітянську стратегію П. Бейґер. Підготовлені його компанією рекламові матеріяли апелюють передусім до природного бажання кожної людини бути власником свого будинку, землі, іншого майна. Вони розраховані на різні вікові категорії й соціяльні

(Закінчення на стор. 3)

Виставлено меморабілії Патріярха Йосифа в Дрогобичі

Дрогобич (Р. С.). — 31-го серпня ц. р. в Музею „Дрогобиччина" врочисто відкрито повну мандрівну виставку філателістичних, пропам'ятних та популярних видань, присвячених світлій постаті Ісповідника Віри, Блаженнішого Патріярха Йосифа Сліпого.

Акту відкриття та самого посвячення довершив Владика Юліян Вороновський у співслуженні численного духовенства. По полудні, в залі Педагогічного Інституту, відбулася святочна академія для вшанування св. п. Патріярха Й. Сліпого. Промовляли Владика Ю. Вороновський, проф. Зенон Гузар, о. декан Мирон Бендик, д-р Роман Смик (ЗСА).

В мистецькій частині виступив хор „Світилен" та струнний ансамбль. Благословення надіслав Патріярх Мирослав Іван Любачівський.

В Україні

Л. Кучма прийняв амбасадора ЗСА в Україні

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма прийняв амбасадора ЗСА в Україні Вілліяма Мілера. Йшлося, зокрема про соціяльно-економічну ситуацію в Україні, двосторонні українсько-американські відносини. Амбасадор передав Л. Кучмі лист від віце-президента ЗСА Алберта Гора.

Проблеми державних підприємств Києва, що підлягають приватизації

КИЇВ. — Голова Фонду Державного Майна Юрій Єхануров зустрівся з керівниками підприємств різних галузей, які підлягають обов'язковій приватизації цього року. За словами Юрія Єханурова, три головні проблеми, що постають перед директорами підприємств, що приватизуються — це пошук власника, ринків збуту та необхідних інвестицій. Для цього треба змінювати старі підходи до управління. До 1-го листопада всі підприємства Києва, що підлягають обов'язковій приватизації, мають її розпочати. В іншому випадку, до керівників підприємств, які не виконають це розпорядження, застосовуватимуть адміністративні санкції.

В Криму на симпозіюм зібралися фахівці з виноробства

ЯЛТА. — Відкрився міжнародний симпозіюм „Ринок вин на теренах колишнього СРСР — стан, перспективи, проблеми конкуренції", що проводиться міжнародною організацією винограду і вина, кримським інститутом „Магарач". У симпозіюмі беруть участь, науковці й фахівці з республік колишнього СРСР, делеґації також ЗСА, Франції, Іспанії, Португалії. Поряд з науковою програмою організатори плянують провести зустрічі і перемовини для підписання контрактів між виновиробниками і виноторговцями. У програмі виставка й деґустація кращих вин з різних країн час випуску.

Українсько-британські зв'язки позбавлюються

Київ (УНІАР). — „Українсько-британські взаємини у попередні роки розвивалися не так динамічно, як наприклад, співпраця України із ЗСА та Німеччиною, але тепер ситуація змінилася", — заявив 26-го вересня в інтерв'ю журналістам амбасадор Великобританії в Україні Рой Стівен Рів. Сьогодні англійські компанії беруть участь в багатьох програмах, які здійснюються на міжнародній та двосторонній основі.

На думку амбасадора, праця дипломатичного представництва наступного року буде зосереджуватися на двох основних напрямках: реорганізація українського енергетичного сектора і надання допомоги у розвитку засобів масової інформації в Україні. Р. Рів повідомив, що на грудень цього року заплановано візиту Президента України Леоніда Кучми до Великобританії.

Зменшать чисельність Збройних Сил України

КИЇВ. — Уряд України має намір збалянсувати структуру та чисельність Збройних Сил країни. Це передбачає програма дій Уряду. Зокрема, передбачається завершити створення стратегічного угрупування Збройних Сил у складі Сухопутних військ, Військ повітряної оборони, Військово-морських сил загальною чисельністю 350,000 осіб, які будуть здатні забезпечити захист суверенітету та територіяльної цілісности держави. На сьогодні чисельність українських Збройних Сил перевищує 400,000 осіб.

Заарештовано близько 60 членів УНА-УНСО

КИЇВ. — За даними на 25-го вересня 1995 року, на майдані Незалежности заарештовано більше 60 членів УНА. Як повідомили кореспондентові УНІАР в прес-службі УНА-УНСО, всіх їх засудили до різних термінів адміністративного арешту, але ніхто з них не бачив, ані судді, ані адвоката, нікому із затриманих не дали ознайомитися із своєю справою.

Кадрові укази Президента України

КИЇВ. — Президент України Леонід Кучма призначив Ірину Шелудько заступником міністра України у справах преси та інформації, прийнявши резиґнацію першого заступника міністра України у справах преси та інформації Юрія Дяченка у зв'язку із поданою заявою та звільнив Івана Ковбу з посту заступника міністра цього ж міністерства у зв'язку з переходом на іншу працю.

Амбасадор Франції в Україні підтримав акцію українських музикантів

КИЇВ. — Близько 50 авангардних музикантів столиці України за підтримку представників „Ґрінпісу" 26-го вересня, пікетували французьку амбасаду на знак протесту проти ядерних випробувань на атолі Мурурол. Амбасадор Франції в Україні Домінік Шассар прийняв від пікетуючих лист до президента Франції Жака Ширака і висловив свою підтримку цій акції молоді Києва. Цього разу обійшлося без ексцесів з представниками правоохоронних органів.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ХОРВАТІЇ Франьо Туджман сказав в інтерв'ю для паризької газети „Фіґаро", що мирні ініціятиви ЗСА і Европейського союзу дають змогу розв'язати проблему східної Славонії. Разом з тим можливі й прямі переговори з боснійськими сербами і Белградом. Хорватський президент приїхав до Парижу, щоб обговорити ситуацію на Балканах з президентом Жаком Шираком. Ф. Туджман дав до зрозуміння, що Хорватія не піде на жодний компроміс щодо Славонії і має твердий намір „визволити цю останню частину хорватської території, окуповану сербами". Якщо ж мирні способи виявляться безвислідними, то Хорватія „вдасться до сили, яка вже дозволила визволити більшу частину її території". Ф. Туджман підкреслив, що „тепер ми маємо збройну перевагу і боснійські серби не зможуть протистояти нам". Разом з тим президент Хорватії висловився за розвиток нормальних взаємин між Загребом і Белградом.

СИРІЯ ГОСТРО зареаґувала на парафовану минулої неділі в єгипетському місті Таба угоду між Палестинською визвольною організацією й Ізраїлем щодо збільшення палестинської автономії на західньому березі річки Йордан. Коментуючи цю подію, офіційне інформаційне агентство Сирії стверджує, що ця угода „не може бути тривалою", оскільки „палестинська територія все ще перебуває під окупацією", а права палестинців „узурповані".

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНЦІ В КОНҐРЕСІ мають на меті схвалити законопроєкт, який вимагатиме від Податкового уряду передати збирання деяких податкових залеглостей приватним агенціям. Таке рішення дало б деяким приватним особам доступ до довірочних інформацій деяких платників податку, а це на думку Марґарет Мілнер-Ричардсон, директора Податкового уряду, не є надто корисним, бо може ще більше підірвати довір'я громадян до Податкового уряду. Хоча ця пропозиція республіканців спершу була б обмеженою тільки до одного реґіону, то все ж таки на думку багатьох може бути небезпечним кроком, зважаючи на можливість розкриття деяких фінансових подробиць поодиноких платників податку.

ПОВІДОМЛЕННЯ

секретарям та новим членам УНСоюзу

Всі україномовні нові члени УНС, які набули грамоти у Департаменті Дорослих, від 1-го вересня 1995 р. одержать „Свободу" один місяць безплатно, щоб запізнати їх з нашою газетою та захотіти стати передплатниками. Англомовні члени отримають чотири безплатні числа "The Ukrainian Weekly".

ГОЛОВНА КАНЦЕЛЯРІЯ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.
Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Чи Україні потрібне членство у Раді Европи?

Понад три роки українські політики різних рівнів і політичних орієнтацій навідувалися до Страсбургу, де розташована квартира Ради Европи, з однією, фактично, метою — домогтися прийняття України до цієї авторитетної міжнародної організації. З першого погляду, ця активність виглядала доволі дивною, адже жодних практичних вигод від членства у Раді Европи Україна не отримувала, скоріш навпаки: окрім сплати чималих членських внесків, український Уряд мусить тепер постійно дбати про узгодження свого законодавства з европейським, зокрема у ділянці дотримання прав людини, і взагалі, мусить кожночасно погоджуватися на обмеження свого суверенітету в різних галузях.

Останній аргумент, між іншим, досить часто згадують українські політики, але — в зовсім іншому контексті: коли йдеться про вступ чи, власне, невступ України до так званої Міжпарляментарної асамблеї країн СНД. То чому ж вступ до іншої парляментарної асамблеї, европейської, не викликав в українських політиків особливих застережень; чому задля цього вступу вони згодилися перекроїти ледь не всі положення своєї конституції, хоч у випадку СНД усі ці положення імпліцитно вважаються непорушними: саме на невідповідність окремих засад СНД цим положенням українські політики посилаються кожного разу, вислизаючи з надокучливих обіймів "евразійської" інтеграції?

Питання, безумовно, реторичне: ми всі розуміємо різницю між "европейською" та "евразійською" інтеґрацією, між загрозою, що її несе українському суверенітетові европейське співтовариство з одного боку, і Росія — з іншого. Богу дякувати, розуміють це, судячи з усього, й українські політики. "Наша західня орієнтація", задеклярована М.Грушевським в одноименній статті 1918 року, як і проголошена М. Хвильовим орієнтація на "психологічну Европу", здається, надовго визначили наставлення й поведінку українських еліт, а відтак і лягли в основу зовнішньополітичних та культурних стратегій новопосталої в 1991 році незалежної української держави.

На жаль, у здійсненні цих стратегій українському післякомуністичному Урядові досить часто бракувало рішучости й послідовности. З одного боку, проголошена Урядом Кравчука інтеграція України в Европу залишалася суто декляративною, не підкріпленою ані відповідними зусиллями на міжнародній арені, ані належними внутрішніми реформами. А з іншого боку, політика України щодо Росії та СНД теж далеко не завжди була чіткою й продуманою.

Зрештою, найкращим символом цієї роздвоєности й непослідовности може служити державний кордон України: совєтський — себто і далі з колючим дротом та лютими псами і прикордонниками — на заході, куди Україна начебто прагне "інтегруватись", та "прозорий" — по суті, без жодної охорони — на сході, звідки фактично походить найбільша, коли не єдина, загроза українському суверенітетові.

Та все ж, попри цілком очевидні помилки українського керівництва, слід визнати, що головна причина згаданої роздвоєности, непослідовности, нерішучости криється в самому українському народові. Соціологічні опитування, проведені в травні минулого року по всій Україні Центром "Демократичні Ініціятиви", показують, що лише 15 відсотків населення вважає зміцнення зв'язків із Заходом пріоритетним напрямком розвитку для України. Ще 13 відсотків вважає, що слід покладатися передусім на власні сили. Зате на поширенні зв'язків з СНД наполягає 41 відс., і ще 17 вважає, що Україні слід розвивати стосунки передусім із Росією.

Подібним, до речі, є ставлення українського населення й до проблем колективної безпеки. Лише 14 відсотків опитаних підтримують членство України в НАТО, ще 3 відс. схиляється до створення Балтійсько-чорноморського оборонного союзу, 24 відс. схвалюють український нейтралітет, тим часом як 29 відс. обстоюють політичний і військовий союз із Росією.

Зрозуміло, що проводити справді чітку й послідовну політику у такому контексті нелегко. В кожнім разі, мусимо з більшим розумінням поставитись до зусиль обох Президентів, і Л. Кравчука, і Л. Кучми, котрі намагаються як уміють будувати міжнародну політику України в інтересах майбутньої української нації, а не сьогоднішнього русифікованого й совєтизованого люмпена, що, на жаль, домінує покищо в цій державі.

Микола Світуха

ПІДСУМКИ ОПИТУВАНЬ ІЛЮСТРУЮТЬ ДІЙСНІСТЬ

Кілька років Бюро інформації і комунікації Европейського союзу (ЕС) у Брюсселі проводить періодичні опитування опінії щодо деяких питань серед населення держав Центральної і Східньої Европи. Вислідн таких опитувань, які публікують як „Евробарометр", мають вплив на формування пріоритетів політики Заходу до тих держав, які ще недавно були відділені ідеологічними бар'єрами.

В теперішній час одним з важливих питань є перспективи швидкої інтеґрації окремих держав в ЕС як повноправних членів з випливаючими з того економічними користями і політичними зобов'язаннями. Другим важливим питанням є поширення НАТО шляхом поступового приєднання до цього стратегічного бльоку тих держав, які донедавна входили у склад Варшавського пакту. Вирішення тих і споріднених питань, які є темою складних дискусій у столицях Заходу, матиме вагоме значення на довге майбутнє для України і її інтеґрації в европейську спільноту.

З цієї перспективи на увагу заслуговують висліди опитувань „Евробарометру", які були проведені на весні ц. р. одночасно в 11-ох державах Центральної і Східньої Европи у формі прямих запитів до 2,000 осіб у кожній країні. На запит „Коли ваша країна повинна стати членом Европейського Союзу?" 48 відсотків опитуваних в Україні хотіли б бачити її членом ЕС вже тепер або до п'яти років, при чому 43 відс. взагалі не дали відповіді, а 4 відс. відповіли „ніколи". Натомість 66 відс. поляків, 62 відс. румунів, 50 відс. болгарів, 54 відс. латишів, 51 відс. литовців висловилися за найскорше включення їх країн у склад ЕС. Відсоток респондентів за членство Росії в ЕС був 42 відс., а Білорусі — 46 відс.

Відповіді віддзеркалюють природне бажання великої частини населення всіх країн прискорити вихід з економічної кризи шляхом приєднання до економічно багатого бльоку країн Західньої Европи. Високий рівень підтримки для включення в ЕС в Україні, а тим більше в Росії і Білорусі, на жаль, не має реальних підстав. Як відомо, поширення членства ЕС відбувається селективно і повільним темпом, враховуючи кількість потенційних кандидатів серед европейських держав. Кандидати повинні гармонізувати свою економіку відповідно до стандартів і правил, які зобов'язують усіх членів ЕС. Включення у склад ЕС манифестує також зрілість політичного устрою держави і її готовість до близької інтеґрації з західніми партнерами. **Дуже повільний проґрес у реформах структури економіки України і в переході на дійсну систему вільного ринку, а також у вирішенні проблем конституційних і правних, практично виключає можливість якоїсь форми асоціяції України з ЕС на довгі роки.**

На запитання „Коли ваша країна повинна стати членом НАТО?" 27 відс. опитаних в Україні дали недвозначну відповідь „тепер" або „до 5 років", 24 відс. заявили „ніколи", а 46 відс. не мали опінії. Для порівняння, позитивну відповідь дало 63 відс. поляків, 58 відс. румунів, 36 відс. болгарів, 43 відс. литовців, 37 відс. латишів і 45 відс. естонців. Вартий уваги і той факт, що 25 відс. росіян і 21 відс. білорусів також висловилися за включення в НАТО, хоч інших 25 відс. росіян і 33 відс. білорусів відповіли „ніколи", а відповідно 44 відс. і 43 відс. не дали відповіді.

Висліди підтверджують факт, що в Україні опінія про поширення НАТО дуже поділена, як, зрештою, і в інших постсовєтських державах. Хоч у різних заявах Президента Кучми та інших офіційних речників України зауважується поступовий процес еволюції поглядів відносно НАТО, реалізм домінує над фікціями. Прихильники інтеґрації в НАТО, як в Україні, так і в її сусідів, мабуть, не заглибилися в суть проблеми і не передумали цілого комплексу питань, пов'язаних з принципом колективної безпеки, або прямо висловлювали свої бажання без потреби оправдувати чи здійснювати свої позиції.

В цьому відношенні на увагу заслуговують також відповіді респондентів у різних країнах на питання „Як часто ви думаєте про себе як про европейця крім вашої національної ідентичности?" В Україні 24 відс. опитаних погоджувалося з дефініцією ідентичности як европейці, в той час як 58 відс. поляків, 53 відс. румунів, 63 відс. литовців, 64 відс. латишів і 76 відс. естонців були згідні з такою дефініцією. Між росіянами лише 16 відс. підтримувало таку подвійну ідентичність, між білорусами — 26 відс. Нема сумніву, що ширше поняття европейця є сильніше закорінене в західніх сусідів України і в Прибалтиці. В Україні воно не мало сприятливого ґрунту понад сімдесят років — за панування комуністичної системи.

Врешті з тривогою треба розглядати відповіді на питання „В загальному, чи розвал СССР був корисним для вашої країни?" Подані відповіді віддзеркалюють справжню публічну опінію в більшості післясовєтських держав після чотирьох років незалежности. Лише 30 відс. опитаних в Україні дало позитивну відповідь, себто, що розвал був корисним, а 53 відс. неґативну, решта не дали опінії. Неґативну відповідь дало також 59 відс. росіян, 48 відс. білорусів, 48 відс. литовців, 42 відс. естонців, 36 відс. поляків. Два мотиви, мабуть, відіграли тут впливову ролю: поперше, пересічна людина насамперед думала про спад рівня економіки, приділяючи менше уваги політичним та іншим факторам. Подруге, відповіді ілюструють відомий факт, що в кожній країні втрималося тверде ядро колишнього партійного апарату, який з тугою згадує „добрі" часи, коли льояльність до московських компартійних зверхників винагороджували високими титулами в партійно-державній структурі, з привілеями користуватися державним майном для особистої користи.

Висліди таких широких опитувань ілюструють дійсність в Україні і в сусідніх державах, незалежно від того, якою ми цю дійсність хотіли б бачити. Нам на Заході доцільно було б присвячувати таким опитуванням більше уваги.

Володимир Жила

ІСПОВІДНИК ВІРИ — ЙОСИФ СЛІПИЙ

Ярослав Пелікан, „Ісповідник віри між Сходом і Заходом: портрет українського Кардинала Йосифа Сліпого". З англійської переклав Василь Ящун, ред. О. В. Яковенко. В-во „Варта", Київ, 1994, стор. 302.

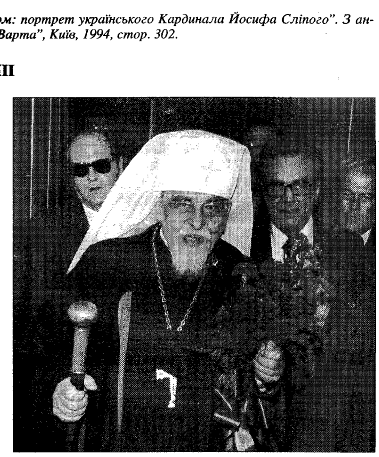
III

Треба сказати з великим признанням, що Я. Пелікан змалював повнокровний портрет великого Митрополита і Патріярха. Він по-справжньому зумів віддзеркалити повноту й глибину виявлення Кардиналом Сліпим завітних прагнень свого народу, його духової творчости та його значення в колі інших народів. Свою правду, що стала основою його діяльности, Патріярх Йосиф повністю вистраждав. Що торкається його ідейного світу, то важливість його в тому, що він ніколи не обмежувався лише до теологічних роздумів, а кожного разу пов'язував їх з усіма іншими галузями науки, щоб мати повну картину свого духового світу. Наукові й життєві явища він тлумачив завжди по-своєму, керуючись виключно своїм світоглядом. Прикладів у нього на це багато. В цілому він дивився на світ завжди відкритими очима.

Загалом книжка дає яскраві профілі життя і діяльности Патріярха Йосифа. Ці профілі не раз немов переломлюються крізь складну призму дійсности. У своїй діяльності він перемагав, бо вмів утверджувати правду життя всупереч обмеженим, а то й помилковим поглядам і симпатіям інших. Він дивився на все прямо й говорив правду навіть найбільш відповідальним людям у світі. Прибувши з ув'язнення, цей недавній „незвичайний в'язень" зумів поставити справу Української Церкви і українського народу на порядок денний у Ватикані та в багатьох столицях світу. Його духовий образ, як слушно підкреслює автор, був типовим для свого часу, бо він підкреслював те, що було найбільш потрібним для скріплення і піднесення віри та поширення української духовости.

Книжка „Ісповідник віри між Сходом і Заходом" багата на різноманітні факти, розумно написана монографічна праця. У ній кожний факт та кожна думка умотивовані джерельним матеріялом. У книжці є 1483 примітки. Багата також і її бібліографія, яка налічує 216 книжкових праць та статтей, написаних різними мовами, індекс і дві короткі замітки про автора Ярослава Пелікана та про перекладача Василя Ящуна. У книзі вміщено 8 ілюстрацій. Виданням книжки відзначено тисячоліття Хрищення Руси-України (988-1988) та вшановано пам'ять іменинника автора, князя Ярослава Мудрого.

Переклад книжки „Ісповідник віри між Сходом і Заходом" не тільки точний і зрозумілий, що може сміло заступити ориґінал. У перекладі домінує дух ориґіналу і то без будь-яких обмежень. Його лексика багата й наскрізь добірна. Вона виявляє усі тонкощі, необхідні для віддзеркалення провідної ідеї монографії та тієї своєрідної і неодмінної реальности вираження історичної і релігійної правди. Переклад відзначається своїм образним ладом та своєю стилістикою. Коли ж десь з'являються дивні витвори, то ніяк не через принципову „неперекладність" ориґіналу, а передусім через неглибоке спрощене його розуміння. Тут відмітимо для прикладу кілька фраз, які, на нашу думку, вимагають роз'яснення або уточнення: „схолястичний настрій" (стор. 144) краще було б сказати „схолястичний напрям мислення"; „який, мабуть, зовсім не мав антени для східньої традиції" (там же) може краще було б піти за значенням антени (провід для уловлювання радіохвиль під час радіоприймання) і прямо

Патріярх Йосиф Сліпий у Клівленді під час своїх других відвідин ЗСА в 1973 році.

сказати „не мав розуміння для східньої традиції"; „на однаковій опорі" (стор. 179) краще сказати „на однаковому рівні". Подібних фраз є більше у тексті, але ми не мали доступу до рукопису й не знаємо, чи вони є ділом рук перекладача, чи може редактора. Тут хочемо ще висловити наш подив для перекладача, який зумів майстерно вмонтувати в текст численні цитати, які використовує автор, якого можна вважати майстром у цій галузі. При такій повені цитат можна легко загубити думку й сказати щось недоречне.

Варто тут згадати, що Ярослав Пелікан є заслуженим професором історії Єйлського університету, автором понад 20 наукових книг англійською мовою, в тому числі монументальної праці в п'ятьох томах „Християнська традиція". Перекладач Василь Ящун — філолог, педагог і поет, професор-емерит Пітсбурзького університету. Він автор двох університетських підручників, шістьох мовознавчих монографій та трьох збірок поезій.

На закінчення хочемо додати, що в книзі „Ісповідник віри між Сходом і Заходом" є деякі недогляди. Фотографія „Сліпий з Іваном Павлом II (див. „Ілюстрації") не зображає Патріярха Йосифа, а якогось нам невідомого східнього ієрарха. Знову ж на стор. 190, цитуючи „Спомини" Патріярха Йосифа, автор пише, що „Він (Патріярх Йосиф — В. Ж.) переконався, що о. Гавриїл Костельник — це людина нижче презирства і, цитуючи слова Костя Левицького (який також співпрацював з комуністами), вважав його (Г. Костельника — В. Ж.) 'за найдурнішого політика в Україні'". Два тяжкі й

(Закінчення на стор. 3)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА!

Д-р Павло Пундій

Сінна гарячка
(Hay fever)

В пошану св. п. д-ра Романа Осінчука, довголітнього дописувача на медичні теми у „Свободі" в колонці „Здоров'я — всьому голова!", відновляємо спільними силами цю колонку. Починаючи зі сезонової „гей фівер", хочемо періодично дописувати для читачів „Свободи" про різні медичні проблеми та поради, які будуть давати лікарі і спеціялісти. Тож запрошуємо лікарів посилати свої статті на медичні теми.

Сьогодні почнемо з сінної гарячки, що нагадує перестуду, яка найбільше докучає алерґічним людям восени. Її спричиняє пилок (спори) різних трав і рослин.

Вдихуючи, ці спори потрапляють в ніс і горло та викликують типову алерґічну реакцію слизових оболонок носа, горла, очей і бронхів. Симптоми виявляються в тому, що починають свербіти очі і ніс, а згодом слизова оболонка носа починає виділяти багато слизу, що тече із носа без перерви. Подразнення щораз більшає, людина починає пчихати, її носові і горляні оболонки набрякають і їй стає тяжко дихати, особливо вночі.

Звичайно діти переходять легше це алерґічне захворювання (яке нагадує перестуду без гарячки), але дорослі переходять його тяжче і це може стати початком бронхіяльної астми.

На щастя, сінна гарячка (hay fever) зникає при кінці осени, з приходом приморозків, коли рослини перестануть виділяти пилок.

Як помагати собі при цій сезоновій сінній гарячці (hay fever)? Спершу уникати околиці, де ростуть ці рослини і трави, або переїхати в інші райони краю, де є чисте повітря; потім при приступі самої недуги вживати медикаменти з антигістамінами, які можна купити без рецепти в аптеках (таблетки і носові спреї).

При тяжких захворюваннях треба піти до лікаря і зробити відповідні аналізи на шкірі, щоб довідатися, який пилок (алерґен) з рослин викликає це захворювання, щоб потім, після закінчення сезону, дістати відповідні десентизивні щеплення проти сінної гарячки (hay fever) на другий рік.

У тяжких випадках треба завжди звернутися до лікаря, щоб забезпечити хворого від розвитку бронхіяльної астми або перед іншими комплікаціями (високого тиску крови чи серцевих захворювань).

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Щиро вдячна вам, добрі люди!

Звертаюсь до вас з великим проханням, щоб можна було через ваш часопис передати членам української громади Чикаґо мою сердечну подяку за те, що у важкий для мене час вони надали мені і моїм діточкам матеріяльну допомогу, чим дали змогу всім нам вижити.

Мій чоловік протягом 10 років працював у Львові міліціонером, обороняв простих людей від грабіжників і бандитів. І за це вони його вбили... Я залишилась з двома маленькими діточками без засобів до існування, без даху над головою, а міліційне керівництво, яке в той час очолював відомий своїми ганебними вчинками генерал, відмовилося навіть взяти участь у похованні мого чоловіка, який мав чимало нагород за сумлінну службу.

Та в діяспорі знайшлися люди з добрим серцем, які відразу відгукнулися на мою біду. Особливо хотіла би відзначити керівників Чикаґського відділу Золотого Хреста Наталію Іванів та Анну Кузик, які доклали багато зусиль до того, щоб мені допомогти. Не можу не згадати добрим словом подружжя Самбірських, керівників української радіопрограми у Чикаґо та паню Яримович з Українського Культурного Осередку.

Низький уклін вам, добрі люди! Я і мої діти ніколи не забудемо вашої ласки і відчутної допомоги.

Валентина Пецух,
Ukraine, 290039
м. Львів-39,
вул. Єрошенка, 20/5.

Гармонійна співпраця

Парафія св. Архистратига Михаїла в Дженкінтавні, Па., бажає висловити велику радість з приводу заклику Церковної Ради СКУ, який ми прочитали в українській пресі. Сподіємося, що всі церковні громади приймуть з подібним ентузіязмом цей заклик своїх владик до взаємної любови, пошани, співпраці і миру.

Шляхотні принципи взаємопрощення, вирозуміння, взаємопізнання та пошани до святих переконань інших — це запорука успіху дійсного екуменізму.

Деякі парафіяльні громади мають уже в цьому напрямку гарні успіхи. Парафіяльна громада парафії св. Архистратига Михаїла української католицької церкви у Дженкінтавні та парафіяльна громада св. Покрови української православної церкви у Філядельфії майже 20 років гармонійно співпрацюють між собою саме так, як до цього закликають владики у своєму зверненні.

Анна Гаврилюк,
голова
Надія Петрик,
секретар

Наталя Іванишин

* * *

Останнім теплом обігріта, —
На схилі осіннього дня, —
Чарівне це бабине літо
Ти знову стрічаєш одна.

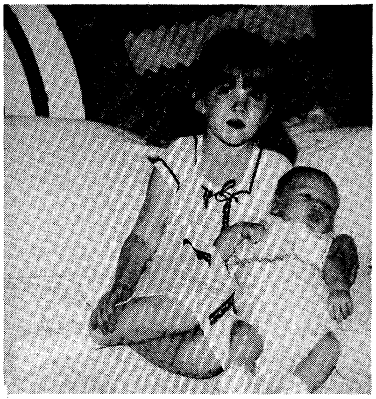
Спокійна бабуся-природа
Турбот для усіх припасла.
Лиш ти, наче річка без броду,
На берег свій сум розлила.

Частенько ти русло міняла,
А погляд ще далі рушав.
Ну, що ти так ревно шукала,
Чого ще хотіла душа?..

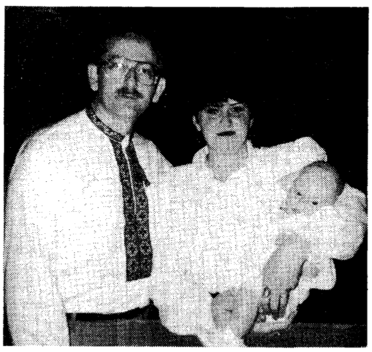
...Останнім теплом обігріте,
На схилі осіннього дня,
Куди це ти, бабине літо,
Зібралось й летиш навмання?..

Львів, 1995

(Зі збірки „Під куполом неба")

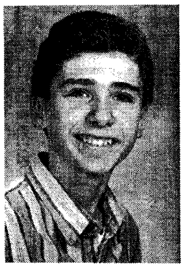
Наталія О. і Андрійко Тарасюк, діти Юрія і Марії Тарасюк, нові члени УНСоюзу 372-го Відділу. Вписала своїх внуків Наталію і Андрійка в члени УНСоюзу бабуся, Олена Коровицька.

Роман Богдан Духнич, син Оксани і Богдана Духнич, новий член 14-го Відділу УНСоюзу в Нюарку, Ню Джерзі. Вписали свого внучка Романа в члени УНСоюзу, бабця Станіслава і дідусь Ярослав Волошин та бабця Ольга Духнич.

ВЗАЄМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: УНС ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ МОЛОДІ, МОЛОДЬ ЗАБЕЗПЕЧУЄ МАЙБУТНЄ УНС

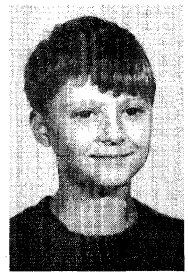
У теперішній організаційній кампанії Українського Народного Союзу окрему увагу віддається організації молоді. Забезпечення молоді в УНСоюзі має вітальну вартість, як для самої молоді, так і для УНСоюзу та всієї нашої української громади на північно-американському континенті, для їх взаємного майбутнього. Для підкреслення цієї уваги і важливости ,,Свобода" публікує в цій кампанії фотознімки новоприєднаних молодих членів УНСоюзу, якщо — очевидно — ці фотознімки нам надіслано.

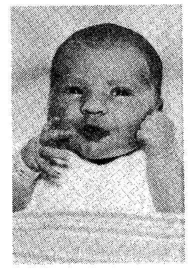
Стефан Максим'юк, син Ольги і Богдана Максим'юк, новий член 277-го Відділу УНСоюзу в Гартфорді, Конн. Вписали свого внучка Стефана в члени УНСоюзу бабуся Галина і дідо Павло Кебало.

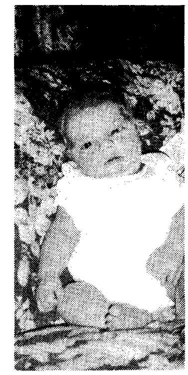
Анна Шевчук, доня Лесі і Михайла Шевчук, нова членка 277-го Відділу УНСоюзу в Гартфорді, Конн. Вписав свою доню Аню в члени УНСоюзу тато Михайло Шевчук.

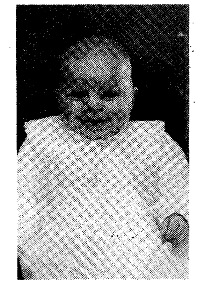
Михайло Химинець, син Люби та Юлія Химинець, новий член УНСоюзу 47-го Відділу в Бетлегем, Па. Вписав свого сина Михайла в члени УНСоюзу батько, Юлій Химинець.

Христина Галина Ониськів, доня Галини і Петра Ониськів, нова членкиня 146-го Відділу УНСоюзу у Воррен, Мішіґен. Вписала свою внуцю Христинку в члени УНСоюзу бабця Анна Заяць.

Дам'ян І. Данагер, син Давида і Сузанни Данагер, новий наймолодший член 146-го Відділу УНСоюзу у Воррен, Мішіґен. Вписали свого дорогого внуця, Дам'яна, в члени УНСоюзу дідо і бабця Петро і Мариянна Василенки.

Андрій Теодор Шатинський, син Теодора і Наталії , новий член УНСоюзу, Відділ 153. Вписала свого внука Андрія в члени УНСоюзу бабця Іванна Білик.

Андрій Теодор Шатинський, син Теодора і Наталії Шатинських, новий член УНСоюзу 490-го Відділу. Вписала свого внука Андрія в члени УНСоюзу бабця Ольга Шатинська.

Катя, Христя, Андрійко Химинець — діти Єлизавети та Романа Химинець, нові члени 47-го Відділу УНСоюзу в Бетлегем, Па. Вписав своїх дітей в члени УНСоюзу батько Роман Химинець. Андрійко (перший зліва) був раніше вписаний в члени УНСоюзу 47-го Відділу в Бетлегем, Па.

Громада в ТомсРіверс відсвяткувала річницю незалежности України

Святкування складалося з двох частин: перша частина відбулася 24-го серпня вполудне. На площі коло міського уряду зібралась численна американська та українська публіка. Перед урядовим будинком уставились рядом американські державні та міські прапори, а перед ними — рядом українські та американські прапори від української громади.

Святкову церемонію вполудне відкрила директорка публічних зв'язків Барбара Стіл, відтак слідувала молитва та присяга Америці. Б. Стіл передала ведення програми Джанові Бортникові. За інтонацією Богдана Бортника загал відспівав „Ще не вмерла Україна". Після гимну слідували привіти: проклямація Українського Дня губернатором Ню Джерзі Кристін Вітман, опісля привіт від повіту Ошен, дальше від повітового урядника П. М. Дін Гейнс,

Святкування біля Міської ратуші.

Франкліна Фішера-суррогата, та Вілляма Полгемуса-шерифа. Коротке слово-привіт виголосив д-р Терекі від лічниці в містечку Моногокін, котра усиновила дитячу лічницю в Запоріжжі. Вони доставляють в Україну медицину та медичне приладдя. Також короткий привіт від фундації, яка займається доставою медицини та медичного приладдя в Україну виголосив д-р Волтер Весс. Треба зазначити що д-р Терекі та д-р Весс є великими добродіями та приятелями українців. Від Українсько-Американського Клюбу виголосив коротке слово Дж. Бортник, а від української католицької церкви св. Стефана у Томс Рівер говорив Петро Грицак.

Ніна Лаурія вручила український прапор до піднесення на машт і його піднесенням закінчено першу частину святкування Дня Незалежности.

Друга частина програми відбулась в неділю, 27-го серпня, у церковній залі св. Стефана в Томс Рівер. В год. 10-ій ранку перед Богослужбою прапороносці уставились у два ряди з американським та українським прапором перед вівтарем. О. Августин Молодович відправив Богослуження в намірені українського народу та виголосив високо патріотину доповідь з цієї нагоди. Після Богослуження слідувала Панахида за незлічимі жертви погиблих за незалежність України.

В год. 12-ій розпочалась мистецька програма відспіванням хором та загалом „Боже, благослови Америку". Оля Грицак продеклямувала „О Україно-Мати", що слідувало відспіванням хором „Не пора, не пора". Вступне слово з нагоди незалежности виголосив Петро Грицак. Слідуючою точкою „Гей, у лузі червона калина" появився хор. Б. Бортник продеклямував „Коли ви вмирали", хор знов заспівав побутово-жартівливу пісню „Козак від'їжджає". Слово про значення незалежности для української нації виголосив Іван Ільків, хор заспівав патріотичну пісню „За Україну, за її волю".

Слово про самостійність англійською мовою виголосив Джавн Бортник. „Якщо ти любиш Україну" продеклямувала О. Грицак, слідував хор з піснею „Засяло сонце золоте". Найменша наша декляматорка Катруся Стоцко продеклямувала „Люблю тата, люблю маму", хор пописався піснею „Там під лісом". „Любіть Україну" продеклямувала П. Ковар, слідував хор із бадьорою піснею „Ми гайдамаки". Найновіша еміґрантка з України Оля Харків продеклямувала поему „Моя бабуся". На кінець хор та загал відспівали „Ще не вмерла Україна". Проводив програмою Джордж Пров.

Іван Ільків

ІСПОВІДНИК ВІРИ...

(Закінчення зі стор. 2)

й необґрунтовані обвинувачення провідних людей України. Це місце у книзі дуже скрутне і незручне і його треба було виправити в перекладі, зробивши відповідну примітку.

Видання перекладу не дуже охайне: шрифт нечіткий і затиснутий у переплет, чимало друкарських огріхів, у розділі „Святий Тома з Аквіну: томізм зі слов'янським наголосом" пропущено в тексті примітку ч. 88. Вигляд книжки загалом не відзначається акуратністю.

Книжку видано на дешевому газетному папері тиражем 3,000 примірників. Видання цього випуску залишено повністю у Львові. Плянують розіслати його священикам, монастирям, українському війську Прикарпатської військової округи тощо.

Підсумовуючи, хочемо сказати, що загалом автор досягнув великого успіху в цьому видані, а перекладач зладив добрий переклад, в якому відтворено все пізнане і усвідомлене ним, посильне його обдаруванню. Немає сумніву, що українське видання стане настільною книжкою не тільки для нашого духівництва, але також студентів, вчителів та учнів. Книжку прочитає також кожний, хто цікавиться історією Української Греко-Католицької Церкви, зокрема світлою постаттю Кардинала і Патріярха Йосифа Сліпого.

Україна: перспективи...

(Закінчення зі стор. 1)

групи, але мають спільний патос: українці повинні жити краще, бути творцями своєї долі, забезпечувати надійне майбутнє для своїх дітей. Показані на залі Колюмбійського університету, ці матеріяли викликали теплу реакцію присутніх. П. Бейґер переконаний, що саме завдяки реклямовим зусиллям його компанії число українців, котрі отримали приватизаційні сертифікати, зросло за останній місяць із 40 до 75 відсотків.

Компанія спонзорує такі реґулярні телевізійні передачі, як "Щотижня", "Новий день", "Ярмарок". Їхня мета — з'ясувати людям механізми приватизації та показати перспективи, які відкриває перед ними володіння приватною власністю. Головний наголос при цьому кладеться на конкретний досвід приватизації, на успіхи, що їх добилися завдяки приватизації конкретні люди. І хоч механізм приватизації, розроблений українським Урядом, далеко не ідеальний, він, на думку П. Бейґера, є досить чітким і послідовним.

Значно скептичніше ставлення до економічної політики українського Уряду висловив Г. Шродер. В Україні, вважає він, і досі немає нормальної інфраструктури для закордонних інвестицій, майже всі розрахунки здійснюються за готівку або й через бартер, закон про банкрутство, як і багато інших законів, фактично не діють, ринкова свідомість не притаманна ані населенню, ані владі, ані більшості бизнесових партнерів, котрі не відзначаються ані надійністю, ані компетентністю. Уряд України, на думку Г. Шродера, мусить чітко визначити експортні пріорітети для своєї країни і зосередити інвестиції головно на цих, експортно орієнтованих, галузях. До таких галузей він зараховує зокрема сільське господарство, виробництво меблів та будівельних матеріялів, електронну й деяку іншу промисловість, і саме до цих галузей намагається спрямувати інвестиції свого фонду.

Досить стриману оцінку українським реформам висловив і Пол Сіґелбавм. Він звернув увагу зокрема на те, що перелік підприємств, які за рішенням парляменту не підлягають приватизації, є значно довшим від тих, які підлягають. Українські лідери хоч нібито й декларують свою відданість ринковим реформам, однак виявляють її далеко не так рішуче і послідовно, як того б хотілося. Для самої лише стабілізації Україна потребує щонайменше два роки, тим часом як процес економічного відродження займе, вочевидь, не одне десятиліття. Щоб це відродження відбулося, мусить з'явитися, правдоподібно, нове покоління політиків, економістів, бизнесменів.

Здається, всі учасники дискусії погодилися зі стримано-оптимістичним поглядом на Україну як потенційно багату державу, здатну досягти високих економічних показників у майбутньому. Це майбутнє, однак, не загальну думку, не є близьким, а його осягнення не виглядає легким і безболісним. Цікаво, що подібний погляд на власне майбутнє притаманний і більшості українців: соціологічні дослідження показують, що, попри песимістичні прогнози на найближчі роки і місяці, більшість опитаних оцінюють дальше майбутнє з оптимізмом. А отже, надія на консолідоване відродження нації ще існує.

БЕЗ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І КНИЖКИ
— НЕ БУДЕ Й УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ!

У ПОНЕДІЛОК, 25-го вересня, заступниця окружного прокуратора Марша Кларк в Лос Анджелесі виступила перед лавою присяжних, розправи О. Джей Сімпсона, якого оскаржено у вбивстві його колишньої дружини Нікол Бравн-Сімпсон і її приятеля Роналда Ґолдмана, з кінцевим словом. М. Кларк, не гаючи часу, звернулася до лави присяжних, щоб вони зосереджували свою увагу тільки на доказах і не звертали уваги на бічні видовища оборони, ані расизму одного із її свідків, то тоді не будуть мати жодних перешкод, щоб дійти до висновку, що підсудний О.Джей Сімпсон є убивця. У цій частині кінцевої промови М.Кларк з патосом представила лаві присяжних, що підсудний мав 78 хвилин, з яких, на її думку, не може розрахуватися, бо зужив їх на те щоб вечером 12-го червня 1994 року вчинититой злочин. Перейшовши на більше лагідний тон, М.Кларк запропонувала лаві присяжних, щоб після кінцевих виступів обидвох сторін вони, відокремили туманну заслону оборони і взяли під увагу тільки факти, які вказують, що підсудному без будь-яких сумнівів доказано вину.

ДВАДЦЯТЬ РОКІВ ПІСЛЯ того, як державні суди по цілій країні наказали здійснити десеґреґацію публічних шкіл і з тим пов'язаного автобусового довозу учнів, ця справа знову вийшла на політичну арену. Цим разом навпаки, місцеві шкільні ради чим раз частіше починають ліквідувати ці програми, бо вони виявляються у більшості округ не тільки коштовними, але також і дуже непрактичними. Одначе прихильники цього пляну уважають це відступом від існуючого закону, тому намагаються його обороняти де тільки можливо. Одначе чим раз частіше зустрічаються з судовими рішеннями, що згаданий закон не конечно мусить бути примусовим.

БОСНІЙСЬКА СТОРОНА відмовилася взяти участь у зустрічі міністрів закордоних справ Юґославії (Сербія і Чорногорія), Хорватії і Боснії та Герцеґовини. Боснійський президент Алія Ізетбеґовіч, оприлюднюючи цю заяву, висловив невдоволення з приводу того, що „серби не дали позитивної відповіді на конструктивні пропозиції уряду Боснії", які стосуються майбутнього констуційного устрою республіки.

Золотий ювілей подружжя Р. і Я. Ракочих

У неділю, 15-го липня, подружжя інж. Роман і Ярослава Ракочі святковою гостиною під звуки оркестри Аліка Худолія відзначили свій золотий ювілей.

Це святкування у гурті дітей дочки, Арети Крушельницької з чоловіком і двома синами та сина Романа мол., з дружиною та теж з двома синами, рідних, приятелів і офіційних представників нюйоркського стейту і міста їхнього проживання Коговзу влаштували для них їхні діти.

Подружжя Роман і Ярослава Ракочі

Ярослава і Роман побралися 21-го серпня1945 року в місцевості Ротгоф у Німеччині. Іміґрувавши до ЗСА поселилися в Коговзі, де проживають й досі. Р. Ракочий впродовж 30-ти років працював старшим хеміком у Долслідному інституті ім. Стерлінґа Вінтропа при Ренселлірському політехнічному інституті, звідкіля відійшов на пенсію у 1981 році. Я. Ракоча на пенсію пішла у 1990 році з фірми „Спешіялті" крамниці Коговзу, де була завідуючою одного з відділів. Обидвоє завжди активні членами української місцевої громади та парафії української католицької церкви свв. Петра і Павла.

Р.Ракочий один із ініціяторів українського тенісу в ЗСА, керівник тенісової ланки УСЦАК і провідник тенісових змагань на Союзівці в роках 1975-89. За свою працю для розвитку українського спорту в Америці був нагороджений почесною плякетою УНС, кришталевим трофеєм КЛК і почесною плякетою та медалею УСЦАК. Він довголітній голова Українського Горожанського Клюбу в Коговз, КЛК і член Товариства Українських Інженерів Америки і Канади та Американського інституту хемічних інженерів.

Минулого року інж. Р. Ракочий брав участь у святкуваннях 150-ліття його альма матер — Львівської Політехніки та при цій нагоді відвідав цукроварню „Поділля" в Тернополі, де працював довгі роки перед війною.

Я. Ракоча належить до Союзу Українок Америки та очолювала 34-ий Відділ СУА в Коговзі.

Присутній на цьому ювілею член стейтової асамблеї Роналд Канестрарі відчитав і передав ювілятам письмове вирізнення цієї урядової установи. Було також відчитано листа з побажаннями від посадника Коговз Роберта Сіньйораччі.

Потрібні західні видання

В Україні засновано щонайменше шість осередків для вивчення української літератури діяспори у містах Київ, Львів, Тернопіль, Чернівці, Січеслав, Харків, Запоріжжя, звичайно при університетах. Професори та студенти просять надсилати їм книжки, журнали, навіть газети, якщо можна, комплекти, бажано ориґінали. На прохання зацікавлених, я власним коштом уже переслав дещо, але того явно не досить. Для прикладу взявши, потрібні газети „Свобода" (1970–89) роки, час найбільших переслідувань в Україні), „Америка" (ті самі роки), видання НТШ, УВАН, збірники „Слова", альманах „Північне сяйво", „Нові дні" (50–60 роки), різні видання поезії, прози, драматургії та з літературознавства й мовознавства, зокрема книжки В. Гайдарівського, Г. Журби, „Пиворіз" В. Чапленка, „На твердій землі" У. Самчука, „Трофеї" та „Зібрані твори" Я. Славутича, „Чебрець" М. Щербака, збірки Б. Рубчака, С. Гординського, критичні видання Г. Костюка, Ю. Шевельова та Лавріненка, „Творчість Я. С." за редакцією В. Жили, останнє видання О. Тарнавського. Ясна річ, кожен автор може запропонувати свої книжки у формі подарунка.

Щоб уникнути повторень в організуванні посилок, нижчепідписаний ласкаво просить написати на подану адресу назви тих видань, що ви можете подарувати. Після цього буде послана вам адреса в Україні, на яку посилати пакунки; можна подаровані книжки переслати на адресу нижчепідписаного, що перевезе подарунки в Україну (чи передасть через осіб, які тепер часто приїжджають до Канади, зокрема до КІУС в Едмонтоні). Думаю не треба переконувати про важливість у забезпеченні нашою літературою дослідників в Україні.

Писати слід на адресу: Yar Slavutych, Slavuta Publishers, 72 Westbrook Drive, Edmonton, Ab. Canada T6J 2E1.

НЕДАВНО ОКРЕМА КОМІСІЯ рекомендувала Урядові президента Билла Клінтона, щоб для заощадження об'єднати всі три дослідчі ядерні ляборатопії в одну. Одначе у понеділок, 25-го вересня, Президент відкинув цю пропозицію, заявляючи, що всі ляборатопії виконують конечну працю для розвитку в країні підставових наукових дослідів, безпеки країни, очищення довкілля та виробничої конкуренції.

ПРАЦІВНИКИ СЛУЖБИ іміґрації і натуралізації вже розпочали заходи, щоб запобігти бодай частинно нелеґальній іміґрації до ЗСА. Останніми днями в стейті Джорджя затримано і депортовано понад 4,000 нелеґальних іміґрантів, а майже половину їхніх місць праці вже замінено леґальними працівниками. Справа незаконних іміґрантів не є тільки проблемою пограничних стейтів, а радше стала крайовим лихом. Нелеґальних працівників приваблюють виключно економічні можливості, як і леґальних працівників і тут виникають непорозуміння, що потягають за собою багато більші кошти.

В Бостоні відзначено четверту річницю незалежности України

Українська громада Бостону зібралася 24-го серпня ц. р. на площі перед міським ратушем, щоб відзначити четверту річницю незалежности України.

Після піднесення американського і українського національних прапорів та відспіванні національних гимнів, урочистість відкрив і нею проводив д-р Святослав А. Падучак, голова Відділу Українського Конґресового Комітету Америки, організатора відзначення. Молитву провів о. архимандрит д-р Андрій Партикевич, парох української православної церкви. Адвокат Павло Т. Рабченюк прочитав проклямацію губернатора В. Ф. Велда про проголошення 24-го серпня Українським Днем Незалежности в Массачусеттс і привіт від Джозефа Д. Малоні, стейтового касира.

Привіт від мейора Бостону Томаса М. Меніна передав Майкл Кіневі, який також прочитав проклямацію про проголошення 24-го серпня Українським Днем Нзалежности в Бостоні. Довшу резолюцію про етапи державности України ухвалила Міська рада. Резолюцію прочитала радна Мора Генніґен. В резолюції сказано, що „сьогодні демократична і потенціяльно економічно багата Україна зайняла законне місце в родині демократичних держав".

Головним доповідачем був Сергій Терйохін, член Верховної Ради України, член її Комісії в справах економіки та директор Фундації за Економічну Реформу. Він перебував коротко в УНІҐУ. Доповідач сказав коротко про політичний і економічний розвиток в Україні. До листопада, він надіється, буде внесений проєкт нової конституції, базований на „принципах приватної свободи і суспільного порядку". На його думку особливим досягненням чотирирічної державности є це, що народ почав діяти як народ незалежної України-держави. Тадеуш Томашевскі і д-р Богдан Струмінський зложили привіти від Польського Американського Конґресу східнього Массачусеттс, зазначивши, що Польща була першою державою, що визнала незалежність України.

Відзначення закінчено молитвами, які провели о. Ярослав Налисник, парох української католицької церкви в Бостоні і о. Джеймс Моріс, парох української католицької церкви в Сейлемі.

Особливо гарною несподіванкою було вітати на відзначенні дві групи гостей з України: групу координаторів побудови кондоміній в Україні та групу архітектів і міських урядників. Обидві групи перебували в Бостоні та околицях на різних семінарах та практичних оглядинах, щоб познайомитися з американською економічною системою, що допоможе їм у впровадженні приватизації та ринкової економіки в Україні. Їх спонзором була Аґенція ЗСА для міжнародного розвитку.

На відзначенні були присутні в уніформах українсько-американські ветерани з бостонської Станиці з прапорами під проводом Володимира Михайліва, станичного.

Копії проклямацій, привіт президента та допис вислано до конґресмена Джана Дж. Моуклі для внесення до „Конґресового рекорду".

Орест Щудлюк

ГУБЕРНАТОР ГОНҐ КОНҐУ Кристофер Петтен повідомив, що буде наполягати, щоб Лондон надав трьом мільйонам гонґконґців право проживати в Англії після переходу колонії під юрисдикцію Китаю в 1997 році. „Це наш давній плян і ми не можемо відмовитися від нього",— підкреслив у розмові з журналістами К. Петтен.

БЕЛЬГІЙСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО закордонних справ підтвердило, що лідер російської Ліберально-демократичної партії Владімір Жириновський не дістав в'їзної візи „з огляду на можливе зазіхання з його боку на громадський порядок". В. Жириновський попросив візи, щоб узяти участь у міжпарляментарній зустрічі Европейського союзу і Росії. Решта членів російської делеґації дістали візи і відвідали Европарлямент, де відбулося обговорення взаємин між ЕС і Російською Федерацією, а також ситуації в колишній Юґославії. Як відомо, у в'їзді В. Жириновському вже відмовляли декілька країн, бо з цим політиком Захід пов'язує найгірший варіянт розвитку російського суспільства і його стосунків з рештою світу.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО НАШИХ ГРОМАДЯН В ЗСА

Щоб мати і постійно вдержувати зв'язок з американським політичним світом, конюресменами, сенаторами, урядом, державними чи громадськими установами, не вистачає скромне представництво УАКР у Вашінґтоні. Для цього, щоб інформувати їх про наші справи, а що важливіше, впливати на їх рішення в користь української справи, потрібно мати поширене бюро, що було б свого роду, українським лобі для виконування цих завдань. Бюро повинно мати відповідне приміщення, устаткування, фахових людей і чітко намічений плян діяльности. Бюро повинно бути чинне кожного дня, хоч і з обмеженими годинами урядування. Його повинна очолити фахова людина, освічена, з перфектним знанням англійської і української мов, з дипломатичним хистом і бездоганними манерами. Все це вимагає і пов'язане з коштами, яких УАКР не має.

З досвіду знаємо, що ті етнічні групи, які диспонують у Вашінґтоні сильними і впливовими бюрами, добиваються поважних успіхів.

Твердження, що такого бюра не треба, бо, мовляв, існує у Вашінґтоні українська амбасада, не витримує критики. Амбасада заступає інтереси України і не має змоги впливати на конґресменів і сенаторів і їхнє рішення. Це завдання тяжить виключно на нас, американських громадянах.

Мабуть не приходиться доказувати, як важливо мати у Вашінґтоні своє лобі. Воно може багато допомогти не тільки нам, американським громадянам, але теж не менше у закріпленні молодої української держави. Воно може теж бути допоміжним чинником у продовжуванні діяльности тих установ і організацій, які займаються допомогою Україні.

Якщо наша спільнота могла зорганізувати мільйонові фонди на катедри українознавства в Гарварді, видання Енциклопедії Українознавства, УВУ, УКУ, на Фонд Дипломатичних Місій, то на придбання фондів на таку важливу справу, як створення свого лобі, не повинно бути проблемою. УАКРада має готовий проєкт кошторису з бюджетом 40–50,000 річно.

У зв'язку з цим звертаємося до шановного громадянства з проханням, і якщо доцінюємо потребу заснування такого лобі виповнити і переслати до канцелярії УАКР нижче наведену заяву: UACC, 142 Second Ave., New York, NY 10003.

За Президію УАКРади

Уляна Дячук — голова
д-р Роман Барановський — секретар

---✂---

З а я в а

Розуміючи потребу існування українського лобі у Вашінґтоні, пересилаю на ту ціль суму ______ дол. і декларую вплачувати річно _______ дол.

Ім'я та прізвище ______________________________

Адреса ______________________________

______________________ ч. тел. ______________

У випадку, коли таке бюро не буде відкрите, вашу пожертву повернемо, або передамо на ціль, згідно з вашим бажанням.